

www.hvwormerveer.nl

Historische Vereniging Wormerveer

Nieuwsbrief - Historische Vereniging Wormerveer, jaargang 17, nummer 48 (september 2019)

UITNODIGING LEDENCONTACTMIDDAG ZATERDAG 26 OKTOBER 2019

Het bestuur nodigt u van harte uit voor een ledencontactmiddag in De Kosterij, Noordeinde 20 (achter de PKN-kerk) op zaterdag 26 oktober. Als gastspreker zal Ron Couwenhoven, Zaanse molenkenner bij uitstek, een lezing over de Wormerveerse molens verzorgen. Daarna is er gelegenheid voor een hapje en een drankje. De middag begint om 14.00 uur. Ook niet-leden zijn van harte welkom.

Een bijdrage van Dick Zwart, algemeen bestuurslid

- In 1503 was het ontstaan van Wormerveer een feit. Dit betekende echter niet dat er voor 1503 geen menselijke activiteiten waren. Al in 1399 kreeg een zekere Cornelis Cornelisz. Cock toestemming een veer naar Wormer te exploiteren. Recent is echter gebleken dat de geschiedenis nog verder teruggaat. Bij onderzoek op het terrein van de voormalige machinefabriek van Klinckenberg aan het Noordeinde/Noorddijk zijn verschillende archeologische vondsten gedaan. Een scherf van een daar aangetroffen vaas werd door stadsarcheoloog Piet Kleij gedateerd op 1350! Hiermee is aangetoond, dat toen al sprake was van menselijke activiteit. Ik heb het genoegen gehad de scherf te mogen vasthouden en daar sta je dan als tachtigjarige 'snotneus' met een 669 jaar oude scherf in je handen. Ik kan u vertellen dat dit een heel bijzonder moment voor mij was.

- Enige tijd geleden heb ik tijdens een bestuursvergadering gesproken over de grafstenen die in de tuin van het huidige Molenmuseum liggen. Ik vroeg mij af wat er met deze stenen gaat gebeuren in verband met de toekomstige verhuizing van het museum. Het mag toch niet zo zijn dat deze stenen - een van Wessanen en een van Smit van Gelder - niet mee gaan met de verhuizing en hierdoor de kans op verdwijnen groot zou zijn. Ik weet nu dat beide stenen mee

verhuizen naar de nieuwe locatie. Ze blijven dus bewaard!

- Hoe bestaat het

Een paar weken terug had ik in verband met de vakantieperiode sluitingsdienst op de Oude Begraafplaats West. Om te voorkomen dat ik bezoekers onbedoeld opsluit, hetgeen me overigens al eens is overkomen, maak ik voor het sluiten altijd even een rondje over de begraafplaats.

Toen ik ditmaal op de begraafplaats kwam, liepen daar vier personen zoekend rond. Het bleken twee echtparen te zijn. Ik vroeg een van de dames wat zij zochten. Zij vertelde mij, dat de andere (van oorsprong Nederlandse) dame, al jaren met haar man in Canada op Vancouver Island woont en op zoek was naar het graf van haar voorouders. Terwijl zij me dit vertelde, hoorden we: 'hier is het!' Omdat het zichtbaar een emotioneel moment voor deze dame was, bleef ik met de andere personen op enige afstand en vertelde ik nog het een en ander over 'onze' begraafplaats. Tot zover deze gebeurtenis. Kort daarop vroeg een van onze vrijwilligers, die bezig is met haar stamboomonderzoek, of een aantal namen mij bekend voorkwam. Laten dat nu net de namen zijn van de mensen, met wie ik op de begraafplaats een ontmoeting heb gehad. De wereld is klein!

RABO CLUB SUPPORT GAAT WEER VAN START

Een bijdrage van Ger Bakker, algemeen bestuurslid

Vanaf 27 september tot en met 11 oktober a.s. kunt u weer uw stem uitbrengen op onze vereniging tijdens de Rabo Club Support. Bankiert u bij de Rabobank en bent u lid van de bank, dan kunt u stemmen op drie verschillende verenigingen of instellingen. Dat u daarbij ook op de HVW stemt, moge duidelijk zijn, toch? Vorig jaar mochten we een bedrag van € 591,41 in ontvangst nemen. Dit jaar verdeelt men een bedrag van € 100.000 over verschillende verenigingen en instellingen in de Zaanstreek en Oostzaan. Een fors bedrag, waarvan de HVW maar al te graag een graantje hoopt mee te pikken.

Wij doen ook mee aan Rabo ClubSupport!

Stem op ons vanaf 27 september

Ontdek hoe op Rabobank.nl/clubsupport

wij doen ook mee - stemt u ook?

Breng dus vanaf 27 september tot en met 11 oktober a.s. uw stem uit op de HVW en spek hiermee de clubkas. Vertel familie, kennissen, burens, etc. van deze prachtige actie en laat hen ook stemmen op de HVW. Elke stem telt! Hoe meer stemmen de HVW krijgt, hoe meer geld de HVW ontvangt. Namens het bestuur bij voorbaat dank.

Van de secretaris, een bijdrage van Aly Heijltjes-Gorter

21 mei 2019 vazenkast op de Oude Begraafplaats West

De vazenkast op de begraafplaats, waarvan ik in de vorige nieuwsbrief melding maakte, is Inmiddels door Parteon ver-

gen door een nieuw exemplaar. Op 21 mei jl. vond de 'onthulling' plaats. Piet Jongert was hierbij namens de werkgroep Oude Begraafplaats aanwezig. Parteon,

nogmaals hartelijk bedankt!

4 juni 2019 en 29 juni 2019 vertoning historische films

vertoning promotiefilms

In samenwerking met het Gemeentearchief Zaanstad vertoonde de HVW in buurthuis De Lorzie op 4 juni jl. een tweetal historische films. Het betrof een promotiefilm voor winkels aan de Zaanweg in Wormerveer rond 1930 en een film over Wessanen rond 1925. De belangstelling was groter dan het aantal beschikbare plaatsen! Tijdens onze ledencontactmiddag op 29 juni jl., toen de buitentemperatuur tot tropische hoogte steeg, genoten zo'n veertig leden en/of

een historische reclame

niet-leden in de koele Kosterij eveneens van deze films. Ook werden die middag een aantal foto's van vroeger van het gebied rondom de RK-kerk en de Marktstraat vertoond. Dick Zwart voorzag alle beelden van deskundig commentaar.

Op verzoek van Evean d'Acht Staten komt de HVW in oktober a.s. ook daar deze films en foto's vertonen. Een schot in de roos dus!

vervolg vertoning promotiefilms

16 juni 2019 Green & Country Fair in het Wilhelminapark

de HVW was wederom aanwezig

Ook dit jaar nam de Historische Vereniging Wormerveer deel aan de Green & Country Fair in het mooie Wilhelminapark in Wormerveer. De belangstelling voor onze kraam was groot. Mede door het mooie weer en de goede verkoop kan de HVW terug kijken op een geslaagde dag.

22 juni boekenmarkt Marktplein Wormerveer

Bij de kraam tijdens de boekenmarkt, waaraan de HVW voor de eerste keer deelnam, was het evenals bij de Green & Country Fair dringen gelazen. De totale opbrengst van beide dagen bedroeg € 370.

Met dank aan onze vrijwilligers Ger Bakker, René Bont, Tini van Gemeeren, Loes van Horssen, Piet Jongert, Nora en Johan van Poelgeest, Dick en Corrie Zwart,

6 juli Monet aan de Zaan,

een bijdrage van Loes van Horssen, archivaris

Piet Jongert en ik hadden een leuke dag met een stand met boeken en prenten van en over schilders en kunst in de Zaanstreek, molenboeken en molenansichtkaarten en

wat boeken en ansichtkaarten over Wormerveer. Verder foto's uit eigen collectie, zodat de 32! schilders konden zien hoe de omgeving er in de 19e en begin 20e eeuw heeft uitgezien. Voor ca. € 75 verkocht, dus ook best wel goed en we stonden weer in de picture, met een heel ander publiek! Mariëtte van 't Kwassie verzorgde de koffie, thee en de broodjes!

Wat mij betreft, volgend jaar weer mee doen.

13, 14 en 15 september 2019 tentoonstelling van Pont tot Brug

een bijdrage van Loes van Horssen, archivaris

De tentoonstelling Van Pont tot Brug, een fototentoonstelling van de oeververbindingen (ponten, voetveren en brug) van West-Knollendam, vond plaats in buurtcentrum De Noorddam, Piet Kuiperlaan 2 in West-Knollendam. Op donderdag 12 september jl. om 17.00 uur overhandigde de heer Adnan Tekin, gedeputeerde van de provincie Noord-Holland voor o.a. Mobiliteit, het bord van de Beatrixbrug aan Loes van Horssen en Piet Jongert, leden van de werkgroep Heden en Verleden van West-Knollendam. De tentoonstelling omvatte een stukje historie van de verbindingen tussen West-Knollendam en Oost-Knollendam, West-Knollendam en Krommeniedijk, West-Knollendam met Starnmeerpolder, dus Markenbinnen én de verbinding van Oost-Knollendam naar de Starnmeerpolder: dus de pontjes en voetveren, de bouw van de Beatrixbrug, de tijdelijke brug van Janson Bridging en de bouw van de nieuwe Amaliabrug. Tijdens de tentoonstelling werd een presentatie gedraaid van drone-beelden en foto's, o.a. gemaakt door Michel Schermer van Facebookpagina Wormerveer. De provincie Noord-Holland sponsorde de tentoonstelling. In aanloop tot deze tentoonstelling kon men op zondag 1 september met Piet Jongert meewandelen door West-Knollendam en een inkijkje krijgen hoe o.a. de bouw van de Beatrixbrug het dorp heeft doen veranderen. Er

liepen negen deelnemers met Piet mee, onder wie een zich aanmeldde als nieuw lid. Met dank aan alle vrijwilligers, die zich hiervoor hebben ingezet!

NB: Leden van wie het secretariaat over een e-mailadres beschikt, hebben tijdig van deze tentoonstelling kennis kunnen nemen. Verder heeft de HVW via diverse Zaanse facebookpagina's, op haar website en in een aantal Zaanse (dag)bladen dit gebeuren onder de aandacht gebracht. Een en ander kon helaas niet eerder in een nieuwsbrief bekend gemaakt worden, omdat over de data nog onduidelijkheid bestond.

14 en 15 september Open Monumentenweekend

14 september bezichtiging maquette Wormerveer Anno 1750

Weet u het nog?

Tijdens het tienjarig bestaan van de HVW in 2012 werd de maquette Wormerveer Anno 1750 tijdens de jubileumtentoonstelling voor het eerst vertoond aan de bewoners van Wormerveer. Ruim drie jaar en maar liefst tienduizend mensen hadden vrijwilligers van onze vereniging aan de realisatie hiervan gewerkt. Twee jaar heeft de maquette met een omvang van 1.5 meter bij 5 meter in de ontvangsthal van Parteon mogen staan. Door verbouwingen aldaar moest de HVW op zoek naar een ander onderkomen. Na enige tijdelijke opslagplaatsen vond men een vaste opslagplaats in het molenpakhuis De Schepel aan de Vaardijk 24 in Wormer.

Maas, Waal en Schepel

Ter gelegenheid van Open Monumentenweekend werd de maquette met de hulp van een aantal leden van de betreffende werkgroep keurig 'uitgepakt' om voor een dag in genoemd pakhuis nogmaals bewonderd te kunnen worden. Vooraf onderging de ruimte een grondige schoonmaak: er was heel wat stof weg te werken!

15 september rondleiding Oude Begraafplaats West

Net als voorgaande jaren stond er

weer een rondleiding op de begraafplaats op het programma.

14 oktober Grote Zaanse Geschiedenis Quiz

De quiz vindt plaats in de kleine zaal van het Zaantheater op maandagavond 14 oktober a.s. vanaf 19.30 uur. Merel Kan – van De Orkaan – neemt evenals vorige jaren de presentatie weer op zich, bijgestaan door juryvoorzitter Frans Hoving, gemeentearchivaris Zaanstad. De organisatie van een en ander is ook ditmaal in handen van het Gemeentearchief Zaanstad en de Vereniging Zaanse Erfgoed. Onze leden Jan Betlem, Loes van Horssen, Piet Jongert, Corrie Zwart en Dick Zwart gaan de strijd met de overige teams aan. In een volgende nieuwsbrief maak ik bekend hoe dit team het er heeft afgebracht.

1 november Lichtjesavond

De Lichtjesavond heeft in de loop der jaren grote bekendheid gekregen en behoeft derhalve geen introductie. Nieuw dit jaar is echter, dat de begraafplaats pas om 18.45 uur voor het publiek wordt open gesteld. Hiertoe is besloten, omdat de bezoekers aan de Lichtjesavond steeds vroeger bij de begraafplaats arriveren en ruim voor de formele opening om 19.00 uur – het optreden van de leerlingen van De Pionier - al op de begraafplaats rond lopen. U zult begrijpen dat dit storend is.

In de vorige Nieuwsbrief plaatste ik een oproep om (jam)potjes – zonder etiket - waarin een waxinelichtje past, te verzamelen ten behoeve van de Lichtjesavond. Er zijn in de afgelopen jaren namelijk de nodige potjes gebroken. De door u verzamelde exemplaren kunt u vanaf heden op dinsdag- en vrijdagmiddag tussen 13.30 uur en 16.00 uur in het clubhuis afleveren. Ook kunt u de potjes in een draagtas bij de ingang van de begraafplaats neer zetten. De sleutelbewaarder van de begraafplaats zal deze dagelijks opruimen en opslaan in de hiervoor door Zaanapotheek geschonken plastic opbergbakken (maar liefst 40 stuks) in de schuur op de begraafplaats. Alvast bedankt voor uw medewerking!

13 november 2019 Het praatje gaat weer met Diet List-Hildering

Het Praatje wordt zoals gewoonlijk in ons clubhuis gehouden. Aanvang: 14.00 uur.

Ook niet-leden zijn van harte welkom.

En verder

Elektra op de Oude Begraafplaats West

De gemeente heeft toegezegd in de schuur op de begraafplaats elektriciteit te realiseren. Er komt een lichtpunt met schakelaar en een dubbel stopcontact. We wachten in spanning af!

Onderhoud op de Oude Begraafplaats West

Het onderhoud op de begraafplaats wordt momenteel door een kleine ploeg vrijwilligers gedaan, die alle zeilen moeten bijzetten om het welig tierende onkruid enigszins te kunnen bestrijden. Gelukkig laat de gemeente nu eenmaal per drie weken een ploeg medewerkers het onkruid op de paden wegbranden. Wellicht dat ook het onkruid op de graven (eigenlijk een taak van nabestaanden, maar die zijn er vrijwel niet meer) kan worden aangepakt. Over de manier waarop dit moet gebeuren, wordt nog overlegd. Een aantal stormachtige dagen in augustus veroorzaakte nog meer werk: boomtakken braken af en bladeren waaiden van de bomen; zelfs reigersnesten vielen naar beneden. Drie reigers overleefden de storm niet. Tot grote vreugde van de werkgroep Oude Begraafplaats komt vrijwilliger Rob Stam, na anderhalf jaar door een ongeval uit de roulatie te zijn geweest, ook weer een handje helpen. Fijn dat je er weer bij bent, Rob!

Verlichting in het clubhuis

Tijdens de jaarvergadering verzocht de werkgroep Archief het bestuur stappen te ondernemen in verband met de slechte verlichting in het clubhuis. Het bestuur heeft aan dit verzoek gevolg gegeven en nieuwe, energiezuinige, eko led-panels laten plaatsen door ABS in Wormerveer. Verder installeerde genoemd bedrijf een kabelzuil vanuit het plafond om zodoende enkele computers en randapparatuur te kunnen aansluiten op het lichtnet.

Vrijwilliger werkgroep Archief

Inmiddels heeft zich ook een nieuwe vrijwilliger aangemeld bij de werkgroep Archief: Rudolf Kaat. Rudolf verricht in de werkgroep diverse werkzaamheden. Hartelijk welkom bij de HVW!

Schenkenlijst

Bij deze Nieuwsbrief treft u de laatste fysieke schenkenlijst aan. In het vervolg zal deze op de website worden geplaatst. Het bestuur heeft hiertoe besloten in het kader van kostenbesparing.

ZOEKPLAATJES

Bij het secretariaat komen regelmatig vragen over een foto binnen. Vaak kan het archief duidelijkheid verschaffen, maar niet altijd. Onderstaande e-mail ontving het secretariaat van Piet Alleman. 'Ik kwam enige tijd geleden in de snackbar op het Marktplaatsplein een foto tegen van de door een bus stuk gereden brug aan de Krommenieërweg. Mijn geboortehuis staat rechts op de foto Ik ben benieuwd of de twee

namen van de jongens in de roeiboot op de voorgrond bekend zijn; spuurwerk heeft mij tot nu toe geen resultaat opgeleverd. Het zou mij niet verwonderen als de jongen rechts een familielid is. De oudere man voor het huis doet mij aan buurman Vet denken'. Een oproep op onze facebookpagina leverde wel leuke reacties op, maar geen antwoord op Piet zijn vraag. Vandaar een nieuwe poging via de Nieuwsbrief. Wie kan Piet aan de gevraagde namen helpen? Graag uw reacties naar Piet@Alleman.nl.

Commissie straatnaamgeving

Op 5 juni 2018 stuurde de HVW een brief aan de secretaris van de Commissie voor Straatnaamgeving met een aantal suggesties voor straatnamen op het nieuwbouwt terrein van het voormalig constructiebedrijf Gebr. Klinkenberg aan het Noordeinde/Noorddijk te Wormerveer. Naar aanleiding van de plannen op het terrein van de voormalige fabrieken van Wessanen & Laan, thans Meneba, aan de Noorddijk heeft de HVW opnieuw een schrijven aan genoemde commissie gericht met daarin een aantal suggesties voor straatnamen aldaar. Het bedrijf Wessanen & Laan, opgericht in 1765, heeft immers circa 250 jaar op dezelfde plek aan de Noorddijk gestaan en was geruime tijd de grootste werkgever in Wormerveer. De namen Wessanen & Laan dienen naar de mening van de HVW in ieder geval in een gebouw, plein of straat te worden benoemd. Het fabriekscomplex besloeg twee delen, namelijk meelfabriek De Vlijt en oliefabriek De Tijd. Ook die

namen ziet de HVW graag terug. Verder heeft de HVW de volgende suggesties naar voren gebracht:

- De Witte Bijl, oliemolen van de firma staande op de Noorddijk
- Voorzichtigheid (geen schrijffout) pakhuis behorende bij fabriek De Tijd
- Koornaar, Magazijn, Polen en Odesa pakhuisen behorende bij fabriek De Vlijt

Wethouder Hans Krieger heeft namens de straatnamencommissie laten weten kennis te hebben genomen van deze suggesties en ideeën. Hij berichtte ons, dat er momenteel veel nieuwbouwprojecten in de pijplijn zitten, waardoor men met onze suggesties aan de slag kan gaan. Wordt vervolgd.

Nieuw lid

P. Alleman

Hartelijk welkom bij onze vereniging!

ANBI, schenkingen en legaten

De HVW is een culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dat betekent dat het fiscaal aantrekkelijk kan zijn de vereniging eenmalig of periodiek giften te schenken. Er gelden wel enkele regels. Er mag geen tegenprestatie tegenover de gift staan. Zo kan de contributie voor de vereniging niet worden afgetrokken. En met bankafschriften of kwitanties moet bij de belastingdienst kunnen worden aangetoond dat er daadwerkelijk een gift of giften zijn gedaan. Meer informatie hierover is te vinden op de website van de belastingdienst.

Tenslotte

Hebt u uw e-mailadres al doorgegeven aan het secretariaat? (secretaris@hvwormerveer.nl).

Loes van Horssen op de Boekenmarkt -

€ 370 kwam in de kas van de penningmeester terecht

De HVW is bereikbaar via de Steijnstraat naast nr. 2 - (zie foto)

Colofon

De HVW Nieuwsbrief verschijnt drie keer per jaar (april, augustus en december) voor leden en begunstigers van de Historische Vereniging Wormerveer.

Redactie

Carole Post van der Linde, Atie Bouwmans, Aly Heijltjes-Gorter.
Redactieadres: Doktersland 28, 1541 NK Koog aan de Zaan
e-mail: alyheijltjes@hotmail.com

Opmaak: Roel Larooij

Printwerk

HuighHaverlag Printing, Wormerveer

Distributie

contactpersoon: Dik Kuijper,
tel. 075 - 6285227

Verenigingssecretariaat

p/a Zaanweg 124, 1521 DS Wormerveer,
tel. 075 - 6351964,
e-mail: secretaris@hvwormerveer.nl

Website

www.hvwormerveer.nl

Bestuur

voorzitter	vacant
secretaris	Aly Heijltjes-Gorter
penningmeester	vacant
algemeen	Dick Zwart
algemeen	Jan Betlem
algemeen	Ger Bakker
algemeen	Nico Tromp
algemeen	René Bont

Werkgroepcoördinatie

e-mail: voorzitter@hvwormerveer.nl

Kantoor/Archief

p/a Zaanweg 124 achter - 1521 DS Wormerveer
Ingang aan de Steijnstraat - naast nr. 2
Open op dinsdag- en vrijdagmiddag van 13.30 - 16.00 uur

Contributiebetaling 2019:

€ 18,50 (of € 26,- voor een gezinslidmaatschap) per jaar.

Bedrijfslidmaatschap € 50,- per jaar.

NL12 RABO 0151982252

overige betalingen:

NL88 RABO 0394910885

KVK Amsterdam 34180336